

prej ko slej dovolj naših trgovcev, katerim edinim bomo v bodočnosti nosili svoj denar.

Glede gesla »Svoji k svojim!« pa je treba enakega skupnega postopanja. Dokler se bodo držali tega gesla le posamezniki, ne pa velike mase našega naroda in naša slovenska gospoda, bo ostal klic »Svoji k svojim!« brez vsakega večjega vpliva.

Treba nam je tudi v tem oziru posvetovanja, s katerim bi se naj ne odlagalo. Rodoljubi, ki ste vneti za gospodarsko osamosvojenje Južnega Štajerja, skličite v bližnji prihodnosti zaupen shod, na katerem se bomo združeni v požrtvovalni medsebojni ljubezni posvetovali glede ustanovitve slovenske trgovske šole in sloven. trgovskega društva ter glede praktičnega izvrševanja gesla »Svoji k svojim!« Zadnji čas je ob preteči veliki nevarnosti, da vse storimo, da bodo odgovarjale resnici besede pesnikove, ki kliče:

Na zemlji naši tuji rod
Naj gost nam bo, a ne gospod;
Mi tu smo gospodarji
In Bog in naši carji!

Rodoljub.

Politični shod v Šmartinu pri Velenju.

Slovenski trg Velenje se je dne 11. t. m. odel v praznično obleko, da dostojno sprejme zborovalce, ki se bodo odzvali prijaznim vabilom za politični shod. In prišlo jih je od vseh krajev mnogo, prav mnogo. Predsedoval je narodni župan velenjski g. Skaza.

Državni poslanec vit. Berks je poročal o svojem delovanju v državnem zboru. Glede vprašanja celjske slovenske gimnazije, izjavlja, da se je udal skrajja celjskim voditeljem ter zašel na krivo pot. Ko pa je videl, da slovensko ljudstvo noče gimnazije iz ven Celja, spremenil je svoje stališče ter bil odslej v dr-

»Sliina, da, da, to je ta prismojenec — v zapor bi moral iti, pa tudi Vi z njim — in vendar ste mogli biti Vi bolj pameten od tega neumneža. Vi hočete naprej služiti — pojte rajši za čevljarja, ali krojača, pravega vojaka ne bo nikdar iz Vas. Sicer pa morate jutri s Sliino imeti dve uri šolo, da si tepec zapomni, kako ima nastopati.«

Nevoljno je odšel stotnik, srdito se je spravil desetnik Jahač na pešca Sliino.

»Sliina, vi grintovec, ali se postopite še dihati. Mislil sem, da ste se že davno sramote zadušili. Kaj tako zijate — ali ne veste, kaj ste storili. Kaj čakate na me, da Vam jaz povem, vi umazani slanič! Ves naš polk, ne, vso avstrijsko armado ste osramotili pred drugimi državami. »Prevzvišeni« je kar zbolel od jeze in sramote. Vsak mož čisti svoje oprave, kaj pa se le, če je parada, vsaka mačka se čisti — in tepec je nastopil, a da ni lakoval svojih jermenov; zakaj ni hotela takrat goreča strela na Vašo krvavo glavo. No le počakajte Sliina, Vas si zapišem — tudi če bi bil dvajset let vaš desetnik, vam tega ne pozabim, vi slamnato zelje. Sicer pa prideva danes in jutri še skupaj, da si zapomnite, po čem je komis, vi črviva gnjiloba!«

S tem spoštljivim govorom desetnika Jahača pa ni bil še opran zločin pešca Sliine.

V prihodnji noči, ko je po vseh spalnicah odmevalo glasno hrlenje, kakor da bi se še vozilo milijon tovornih vlakov — hodil je okoli, kakor ponočni duh, samo jeden mož. To je bil pešec Sliina, ki se je moral točno o polunoči »mit Sack und Pack« prijaviti desetniku Jahaču.

To polnočni nemir in pa prihodnji dan dve uri šole so šele rešile pešca Sliino pred vražjo nesrečo. »Svetilnik.«

žavnem zboru tolmač ljudske volje. Stavil je predlog, da morajo slovensko-nemški razredi ostati v Celju. (Klici: Mi ne gremo iz Celja!)

Deželni posl. g. Iv. Vošnjak govori o železničnih razmerah ter dolži nemškutarje, ki so bili takrat na krmilu, da so oni preprečili zidanje proge Velenje—Celje. Potem poroča o delovanju slovenskih poslancev v deželnem zboru, osobito o svojem predlogu, naj se v šoštanjsko-velenjskem okraju zgradi slovenska kmetijska šola.

G. dr. Vl. Sernec iz Maribora je na podlagi pre mnogih statističnih podatkov govoril o propadanju kmetijskega stanu. Dolžnost državnih poslancev je, skrbeti, da se pri sklepanju trgovinskih pogodb pazi na kmetijske težnje. Obširno govori o potrebi slovenskih kmetijskih šol, katerih pa nam nemška večina v deželnem zboru noče dati. A za nemško gledališče v Gradcu dovoljuje 15 000 K vsako leto. Kmetje se morajo združevati v zadruga, da se bodo lažje obvarovali slabega upliva velikega kapitala.

G. dr. Fr. Stiker iz Celja govori o političnem položaju spodnještajerskih Slovencev in zahteva slovenskih uradnikov za Spodnji Štajer. Nazadnje navdušuje zborovalce, naj se trdno drže gesla »Svoji k svojim!«

G. dr. Kukovec iz Celja pripoveduje, da so šoštanjki Nemci sklenili bojkotirati slovenske obrtnike in trgovce, vsled česar tudi Slovincem nič drugega ne preostane nego, da se strogo ravnajo po geslu: »Svoji k svojim!« Ko zaradi zadnjih sodnijskih in notarskih imenovanj hudo nspada vlado, opozarja vladni zastopnik dr. Breschar predsednika, naj to govorniku prepove. Predsednik g. Skaza pa se takoj odreže: Nimam povoda! Hrupno pritrdjevanje je sledilo tem predsednikovim besedam.

Načelnik okrajn. zastopa g. Jezovšek se je v iskrenih besedah zahvalil vsem govornikom in zborovalcem. Naslednje sta bili sprejeti naslednji resoluciji:

I. Zbrani izjavijo Körberjevi vladi svoje popolno nezaupanje in se vladni zastopnik pozivlje, da to naznani ministrstvu.

II. Zbrani voliči zahtevajo od vlade, da ustanovi kmetijsko šolo za šoštanjsko-velenjski okraj.

Vladni zastopnik se je sicer branil, da nezaupnice ne bode naznanil vladi, a zborovalci so jo v kljub temu med velikim navdušenjem sprejeli. Zapelo še se je »Lepa naša domovina« in »Hej Slovani«, in zborovanje je bilo končano.

Shod polit. društva »Pozor« na Ptujski gori.

Polit. društvo »Pozor« v Ptujju je sklicalo na dan 12. okt. 1903 ob 3. uri popol. shod, katerega se je vdeležilo veliko število prebivalstva. Predmet shoda je bil že dobro znan slučaj nesrečnih zakonskih Bratuša, ki sta bila obdolžena, da sta svojo lastno hčerko umorila, spekla in pojedla.

Predsednik društva g. Zelenik otvori zborovanje, pozdravi navzoče, predstavi vlad. zastopnika, predlaga zapisnikarjem g. Maleinerja in g. Kamenška, katera se tudi izvolita, ter da nato besedo gosp. dr. Brumenu, kateri v kratkih pa jedrnatih besedah poda zbranim sliko celega slučaja. Govornik omenja predživljenje zakonskih Bratuša, obsoja postopanje oblasti, katere celega slučaja niso natanko preiskale ter povdarja posebej brezbriznost preiskovalnega sodnika, kateri v zlic temu, da zdravniki našlih kosti niso mogli z vso gotovostjo spoznati za človeške, istih, kakor tudi krvave obleke deklice ni poslal v Gradec, da jih tamošnji veščaki preiščejo. (Barno odobravanje.) Govornik pravi, da je to v teku 25 let že druga taka justična pomota ter omenja slučaj iz l. 1875, v katerem je bil Leopold Grossmann iz Št. Jurija ob Ščavnici radi umora svoje matere na vislice obsojen, pozneje pa v 20letno ječo po-

miloščen in čez par let izpuščen, ker se je zločinec javil. Govornik pravi, da se imamo le veliki milosti presvit. vladarja zahvaliti, da Bratuša ni bil nedolžno usmrčen. Govornik navaja nato iz nemških časopisov par odurnih člankov, v katerih se je radi navideznega zločina nenormalnega Bratuša celi slovenski narod imenoval »narod ljudožrcev« (Splošno ogorčenje in »fej«-klici.) ter obžaluje zadržanje državnih pravdnikov, kateri niti enega teh časopisov niso zaplenili. Nemški časniki so sicer navidezni zločin raztrčili v daljni svet, a sedaj nimajo toliko poštenosti, da bi svoje pisarjenje, razžalujoče celi naš narod, preklicali, ampak še sedaj, ko je že cela stvar pojasnjena, ko se je umorjena in pojedena deklica našla, ko je torej nedolžnost Bratuše že dokazana, celo stvar zavijajo, Bratušo znova zločina umora dolže. »Češ, če svoje hčerke ni umoril, pa je katero drugo«, in tako znova ves slovenski narod žalijo. Govornik pravi, da je ta žalostni dogodek tudi v ozki zvezi z neznanjem sloven. jezika, kajti nase ljudstvo, kateremu se po germanističnemu sistemu Gleispacha pošiljajo le nemški uradniki, medtem ko si domači naši sinovi iščejo kruha v tujih deželah, ne zaupa tujcem. Hkoncu obžaluje govornik, da se dosedaj noben državni poslanec ni brigal za Bratuševo kazensko zadevo.

Po dovršenem govoru prečita č. g. župnik Tertnik naslednje resolucije:

I. Zborovalci zbrani pri javnem shodu političnega društva »Pozor« dne 11. oktobra 1903 na Ptujski gori obsojajo pisavo sovražnih nemških listov »Grazer Tagblatt«, »Marburger Zeitung«, »Deutsche Wacht«, »Pettauer Zeitung« in »Štajerca«, ki so povodom obsodbe zakonskih Bratuša radi umora svoje hčere na nesramni način celo spodnještajersko slovensko ljudstvo obdolžili kanibalizma in ljudožrstva ter obžalujejo, da pristojne oblasti niso preprečile in preganjale dotičnih, slovenski narod na Spod. Štajerskem sramotečih člankov.

II. Istotako obsojajo navedeni zborovalci sedanjo, po oprostitvi navedene zakonske dvojice se ponavljajočo pisavo teh listov, ki pavšalnega obrekovanja slovenskega naroda niti ne prekličejo, deloma še celo sedaj o dokazani nedolžnosti zakonskih Bratuša molče ter s tem zamolčanjem prikrivajo javnosti resnico.

III. Slovenski državni poslanci dr. Mirosl. Ploj, Josip Žekar, Robič in vitez Berks pozivljajo se z ozirom na to, ker se je v javnih listih izrazilo domnevanje, da so sodni organi, ki so poslovali v teku preiskave na škodo Bratuša, deloma povzročili napačno obsodbo, koje domnevanje se od pristojnih nadzorstvenih oblasti ni zanimalo ali z dejanskimi podatki in razlogi ovrгло, — da naj s potrebno energijo in odločnostjo zahtevajo od voditelja justičnega ministrstva potrebnih pojasnil, da se poleze razburjenje in ogorčenje, ki je vsled tega slučaja med tukajšnjim prebivalstvom zavladalo in ki ugledu pravosodja ni koristno in ugodno.

IV. Ker justični minister dosedaj ni začel odgovarjati na interpelacije, stavljenе v državnozbornih sejah z dne 26. febr. 1902 ter 12. jun. 1903, v kojih so se grajale velikanske nerednosti pri ptujskem okrajnem in deloma pri mariborskem okrožnem sodišču, se imenovani drž. poslanci pozivljajo, z vsemi parlamentarnimi sredstvi prisiliti justičn. ministra, da opraviči postopanje njemu podrejenih sodnijskih funkcionarjev, ali pa, če tega storiti ne more, ukrene potrebne korake, da zadobe oškodovane stranke popolno zadoščenje in odškodnino.

V. Te resolucije se vsem navedenim poslancem osebno dostavijo.

Po danih malih pojasnilih glede par točk v resolucijah se iste enoglasno sprejmejo, na kar se je shod zaključil.

Seveda tudi tokrat se ni mogel shod brez »Štajerčeve« stranke vršiti, katera je hotela s pomočjo par pomilovanja vrednih